

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยพบปัญหาเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากการคุกคาม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งจากสถิติคดีความผิดทางเพศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติช่วงปี 2560-2563 มีผู้เสียหายกว่า 8,000 คน¹ ปัญหาการคุกคามทางอินเทอร์เน็ต (Cyberstalking) หรือปัญหาการคุกคามจากการเฝ้าติดตาม (Stalking) จะเห็นได้ว่าการคุกคามจากการเฝ้าติดตามนั้นเป็นการกระทำที่ส่งผลต่อเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลในการดำเนินชีวิตและการเป็นอยู่ส่วนตัว ซึ่งสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว (Right of Privacy) หมายถึง สิทธิของบุคคลตามหลักขั้นพื้นฐานของกฎหมายที่จะอยู่ตามลำพัง (Right to be led alone) โดยปราศจากการรบกวนหรือสอดแทรกจากบุคคลอื่นและเป็นสิทธิที่บุคคลจะคาดหมายได้ว่าข้อมูลของตนจะไม่ถูกเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอม ซึ่งการเปิดเผยอาจส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเดือดร้อน รำคาญใจ เสียหาย อับอาย เพราะฉะนั้นบุคคลย่อมมีสิทธิในการใช้ชีวิตได้อย่างอิสระเสรี ปราศจากการติดตาม เฝ้าดู หรือสอดส่องจากผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการกำหนดการรับรองคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวไว้ในมาตรา 32² อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารัฐให้ความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิดังกล่าว ผู้ใดจะล่วงละเมิดมิได้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะ

¹ Thailand Institute of Justice. (2561). *คุกคามทางเพศ กภัยไร้เสียงที่เกิดขึ้นแทบทุกที่ในสังคมไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://knowledge.tijthailand.org/article/detail/sexual-harassment-in-thai-society-vaw2022>. [2566, 27 มิถุนายน].

² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 32 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ”

แม้ว่าในประเทศไทยบุคคลจะมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติคุ้มครองไว้ก็ตาม แต่ก็พบว่ามีกรกระทำที่มีลักษณะเป็นการเฝ้าติดตาม ก่อกวน สร้างความรำคาญ ความหวาดกลัว จากการกระทำที่เป็นการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ถูกรกระทำไม่อาจใช้ชีวิตส่วนตัวได้อย่างปกติสุข ก่อให้เกิดอันตรายต่อจิตใจ ชีวิต ร่างกาย สิทธิ หรือเสรีภาพได้ ซึ่งการกระทำที่เป็นปัญหาดังกล่าวนี้พบเห็นได้ตามข่าวและสื่อต่าง ๆ ตัวอย่างการคุกคาม โดยการเฝ้าติดตามที่เกิดกับบุคคลสาธารณะ (Public Figures) เช่น กรณีของนักแสดงหนุ่ม บิวกีน พุฒิพงษ์ อัศวีระกุล รู้สึกเครียดและเป็นกังวล เมื่อถูกคนสะกดรอยตามขณะกลับบ้านและออกจากบ้าน ทำให้เป็นห่วงความปลอดภัยของครอบครัว และเมื่อเจ้าตัวจ้อครกลงไปขอเคลียร์กับคู่กรณี แต่อีกฝ่ายไม่ยอมเปิดกระจกลงมาคุยด้วยและพยายามข่มขู่ หรือกรณีแพรมินตรา เชื่อวังคำ หรือ มินตัน เน็ตไอดอลหญิงที่ถูกชายคนหนึ่งคุกคามและสะกดรอยตามมาตลอด 2 ปี ซึ่งผู้กระทำผิดก็เคยถูกจับมาแล้วแต่ก็ยังก่อเหตุเดิมซ้ำอีก และแม้ว่าจะมีการจับผู้กระทำผิดคนนี้ได้แต่ก็เป็นการจับในข้อหาอื่น ไม่ใช่เพราะคดีที่ตนเองถูกคุกคามจากการเฝ้าติดตาม ทำให้เธอต้องประสบกับการคุกคามของชายคนนี้อยู่ดี ซึ่งตัวของมินตันเองได้กล่าวไว้ว่า “กฎหมายบ้านเรานั้นเป็นแบบนี้กฎหมายมีไว้รอให้เหยื่อถูกรักรุนแรงก่อน กฎหมายไม่ใช่มีไว้เพื่อป้องกันเหยื่อไม่ให้เกิดเหตุ”³

กรณีการเฝ้าติดตามที่เกิดกับบุคคลธรรมดา เช่น น.ส.ลี อายุ 29 ปี พนักงานโรงงานแห่งหนึ่งใน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ออกมาขอความช่วยเหลือ หลังถูกชายคนหนึ่งมีพฤติกรรมติดตามเฝ้ามองทุกวัน วันละ 3 เวลา ทำแบบนี้มาตลอด 2 ปี จึงหันเรื่องความปลอดภัยในชีวิต หลังเกิดเรื่องดังกล่าว เธอรู้สึกไม่ปลอดภัยและถูกคุกคาม จึงตัดสินใจให้เพื่อนช่วยบันทึกภาพที่ นายบดินทร์ คอยติดตามไว้เป็นหลักฐาน ก่อนนำไปแจ้งความกับตำรวจที่ สภ.บางพลี และ สภ.บางเสาธง แต่ตำรวจบอกว่า คู่กรณียังไม่ก่อเหตุหรือทำอะไรไม่ได้ จึงทำได้แค่ลงประจำวันไว้เท่านั้น ส่งผลให้เธอยังคงรู้สึกไม่ปลอดภัย⁴

ในช่วงสามถึงสี่ปีที่ผ่านมาในยุคที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับภาวะปัญหาทางการเมืองจะพบว่า มีข่าวเกี่ยวกับการถูกคุกคามโดยการเฝ้าติดตามตัวนักเคลื่อนไหวทางการเมือง นักการเมืองต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งเยาวชน เป็นจำนวนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเฝ้าติดตามจากฝ่ายตรงข้ามหรือจากเจ้าหน้าที่รัฐก็ตาม จนทำให้ผู้ถูกเฝ้าติดตามไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันของตัวเองได้อย่างสงบสุขและปลอดภัย ซึ่งจากการติดตามของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ตลอดปี 2564

³ ผู้จัดการออนไลน์. (2566). “มินตัน เน็ตไอดอลดังเคยถูกอดีต ปรภ. ทัศนคุกคามนานกว่า 2 ปี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://mgronline.com/entertainment/detail/9660000036117>. [2566, 28 มิถุนายน].

⁴ กระปุกออนไลน์. (2566). “สาวสุดควา! น้าแฟนสะกดรอยตาม 2 ปี วันละ 3 เวลา ข้ามยกฝากคำพูดชวนหลอน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://highlight.kapook.com/view/230011>. [2566, 28 มิถุนายน].

มีนักกิจกรรมและประชาชนที่ถูกเจ้าหน้าที่รัฐเข้าติดตามคุกคามไปถึงบ้านพัก หรือเรียกตัวไปพูดคุย ไม่น้อยกว่า 291 ราย ในจำนวนนี้เป็นเยาวชนที่อายุไม่ถึง 18 ปี จำนวน 39 คน (ข้อมูลจนถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2564) เช่น ข่าวกของลูกเกิดหรือนางสาวชลธิชา แจ่มเร็ว นักกิจกรรมทางการเมือง แกนนำฟื้นฟูประชาธิปไตยกล่าวว่าตนเองถูกฝ่ายที่อ้างตัวว่าเป็นฝ่ายความมั่นคงสะกดรอยตาม ถึงที่พักเป็นระยะเวลายาวนาน แม้ย้ายที่พักก็ยังถูกติดตามจนพบ รวมถึงมีเหตุการณ์ก่อนหน้านี้ที่เจ้าตัวถูกเจ้าหน้าที่เฝ้าติดตามโดยการไปจ่อครดแอบเฝ้าที่ร้านอาหารของแม่ตลอด ๑ ทุ่มของ นางสาวสุปรียา ใจแก้วหรือแซน นักกิจกรรมทางการเมืองในจังหวัดเชียงราย ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งในและนอกเครื่องแบบติดตามไปยังบ้านตามภูมิลำเนาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ช่วงปลายปี 2563 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกือบ 2 ปีแล้ว แม้จะไม่เคยเจอตัวสุปรียาที่บ้านหลังดังกล่าวเลยสักครั้ง จนทำให้ปู่กับย่าซึ่งเป็นผู้อาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้นเกิดความรู้สึกหวาดกลัวและกังวลทุกครั้งรวมถึง สร้างความกังวลแก่ชาวบ้านที่อยู่อาศัยโดยรอบบริเวณนั้นด้วย⁷

จากตัวอย่างตามข่าวปัญหาบุคคลที่ถูกการเฝ้าติดตามนั้นเป็นปัญหาที่พบเจอและเกิดขึ้น ให้เห็นเป็นประจำและมีแนวโน้มจะเกิดปัญหาดังกล่าวมากขึ้นและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยในต่างประเทศเรียกการกระทำที่เป็นการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามเช่นนี้ว่า “Stalking” ซึ่งตาม พจนานุกรมของ Cambridge อธิบายไว้ว่า “Stalk” หมายถึง การติดตามหรือเฝ้าดูบุคคลอื่น ในช่วงเวลาหนึ่งอันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายในทางอาญาก่อให้เกิดผลกระทบทั้ง ทางด้านร่างกายหรือจิตใจ รวมถึงกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกเฝ้าติดตาม ซึ่งในต่างประเทศมีการศึกษาวิจัยกันไว้ว่า โดยสถิติแล้วการเฝ้าติดตามบุคคลนั้นมีแนวโน้มอย่างมาก ที่จะนำไปสู่การกระทำความผิดอย่างอื่นตามมา ด้วยเหตุนี้ในบางประเทศจึงบัญญัติกฎหมายโดยให้ การ Stalking นี้เป็นความผิดและต้องรับโทษทางอาญาเป็นความผิดเฉพาะขึ้นมา เช่น สหรัฐอเมริกาในมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการติดตามและการข่มขู่ไว้โดยเฉพาะ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หรือญี่ปุ่น ก็มีกฎหมาย ที่สามารถเอาผิดผู้ที่เฝ้าติดตามผู้อื่นได้ กฎหมายนี้เกิดขึ้นจากสาเหตุการเสียชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่ง ที่ถูกแฟนเก่าสะกดรอยตาม จนนำมาซึ่งการก่อเหตุฆาตกรรม เหตุการณ์ในครั้งนี้ได้จึงกลายเป็น ชนวนสำคัญที่ทำให้เกิดกฎหมายต่อต้านการสะกดรอยตาม (Anti-Stalking Act) ขึ้น

⁵ มติชนออนไลน์. (2564). “ลูกเกิด เพยถูก จนทสะกดรอยตาม เข้า-กลางวัน-เย็น แม้ย้ายที่อยู่ ลั่น เบอร์กี้มี คิดต่อกันสิ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.matichon.co.th/politics/news_2523516. [2566, 28 มิถุนายน].

⁷ ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน. (2565). “สุปรียา นักกิจกรรมเชียงราย เผยตำรวจมาคุกคามที่บ้านต่อเนื่อง กว่า 2 ปี แม้ไม่เคยเจอตัว ทำปู่-ย่าต้องย้ายที่อยู่”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://tlhr2014.com/archives/42731>. [2566, 28 มิถุนายน].

จากการศึกษาวิจัยจึงพบปัญหาเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นคุกคามโดยการเฝ้าติดตามว่าถึงแม้ประเทศไทยจะมีบทบัญญัติคุ้มครองรับรองสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 32 ก็ตาม แต่การปรับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ที่ถูกคุกคามโดยการเฝ้าติดตามนั้น พบว่ายังไม่มีกฎหมายโดยเฉพาะที่สามารถนำมาปรับใช้ได้โดยตรง ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามขึ้นก็ต้องนำประมวลกฎหมายอาญามาใช้ในการพิจารณา แต่เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามาตราที่ใกล้เคียงจะยกขึ้นนำมาวินิจฉัยกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ได้แก่ มาตรา 278 มาตรา 388 มาตรา 309 มาตรา 392 และมาตรา 397 กลับพบว่าพฤติกรรมที่เป็นการเฝ้าติดตามหรือการสะกดรอยตาม บางครั้งเป็นเพียงการเดินตาม การถ่มมองแม้จะมีการกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศก็ตามแต่หากยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายก็ไม่เป็นความผิดฐานกระทำความผิดตามมาตรา 278⁶ และหากการเฝ้าติดตามนั้นเป็นการกระทำอันควรขายหน้าต่อธารกำนัลก็อาจจะเป็นความผิดตามมาตรา 388⁸ ได้ แต่หากการกระทำนั้นมีได้กระทำต่อหน้าธารกำนัล เช่น การถ่มมองที่ลับตาคน ก็ขาดองค์ประกอบความผิดตามมาตรา 388 จึงไม่สามารถเอาผิดกับผู้ที่ถูกคุกคามโดยการเฝ้าติดตามได้ทุกกรณี หรือการพิจารณาในด้านความผิดต่อเสรีภาพตามมาตรา 309 นั้น หากเป็นการกระทำที่เป็นเพียงการเดินตาม จ้องมองโดยไม่พูดเป็นประจํา หรือการโทรศัพท์มาก่อนแล้ว แม้จะทำให้ผู้ถูกกระทำเกิดความกลัวและหวาดระแวงแต่เมื่อไม่มีการใช้กำลังประทุษร้ายก็ไม่ใช่การกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309⁹ กรณีต่อมาเมื่อพิจารณาถึงความผิดหลุโทษตามมาตรา 392¹⁰ ที่เอาผิดกับผู้ที่ทำให้ผู้อื่นกลัว หรือตกใจ โดยการขู่เข็ญ จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ได้ต้องมีเจตนาขู่เข็ญด้วย ซึ่งหากการเฝ้าติดตามเป็นเพียงการเฝ้าดูเป็นประจำเพื่อทราบความเคลื่อนไหวของผู้ถูกกระทำเท่านั้นก็ถือว่าไม่มีเจตนาขู่เข็ญ จึงไม่มีความผิดตามมาตรา 392

เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติในมาตราสุดท้ายที่จะนำมาปรับใช้ในการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามได้คือ มาตรา 397¹¹ ซึ่งการกระทำความผิดกล่าวนี้ถือเป็นการกระทำที่ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อน รำคาญอยู่ในตัว การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตรานี้เดิมก่อนจะมีการแก้ไข จะต้องเป็นการกระทำในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัลเท่านั้น แต่ภายหลังปี 2558 เมื่อมีการแก้ไข

⁶ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 278.

⁸ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 388.

⁹ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 309.

¹⁰ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 392.

¹¹ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 397.

เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 จึงครอบคลุมถึงการกระทำในที่ส่วนตัว และรวมถึง การกระทำที่เป็นการคุกคามมาบัญญัติให้เป็นความผิดทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการคุกคามในรูปแบบใด เช่น การกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศ การกระทำในลักษณะการเฝ้าติดตามความเป็นอยู่ ส่วนตัวของผู้อื่น ฉะนั้นจึงอาจจะเอาผิดกับผู้กระทำการคุกคาม โดยการเฝ้าติดตามผู้อื่น ตามมาตรานี้ได้ แต่เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับอยู่ยังไม่มีกำหนดนิยาม ความหมายเกี่ยวกับการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามไว้ให้มีความหมายชัดเจน จึงต้องอาศัย การตีความตามตัวบทกฎหมาย ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมายจึงอาจทำให้ การบังคับใช้กฎหมายไม่ครอบคลุมกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมาตรา 397 เป็นเพียงความผิดลหุโทษซึ่งโทษสูงสุดที่จะลง แก่ผู้กระทำความผิดคงเป็นเพียงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งจะเห็นว่าอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าวยังไม่เพียงพอและ เหมาะสม จึงนับว่าเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับอัตราโทษที่จะนำมาบังคับใช้ในการยับยั้ง พฤติกรรมเฝ้าติดตามให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะทำผิดต่อไป

ปัญหาประการต่อมาจากการศึกษา ผู้ศึกษาเห็นว่า บทบัญญัติทั้งหลายในประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 278 มาตรา 388 มาตรา 309 มาตรา 392 และมาตรา 397 ยังไม่มีการบัญญัติ ถึงเหตุที่จะทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นเมื่อผู้ถูกกระทำเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งจะเห็นได้จาก ขาวเมื่อมีปัญหาในเหตุการณ์ทางการเมืองการคุกคามจากการเฝ้าติดตามไม่ว่าจากเจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือจากบุคคลทั่วไปเยาวชนมักจะเป็นผู้ที่ถูกคุกคามติดตามเป็นจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ฉะนั้น เมื่อผู้ถูกกระทำเป็นเด็ก ผลกระทบจากพฤติกรรมเฝ้าติดตามย่อมมากกว่าผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะด้วยความประมาททางด้านจิตใจ ความคิดหรือร่างกาย ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าเด็กและเยาวชน ควรจะเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรจะได้รับ ความคุ้มครองจากกฎหมายเป็นพิเศษจึงควรกำหนดกรณีนี้ให้เป็น เหตุฉุกเฉินและกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพที่ดีของเด็ก

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนดให้การกระทำที่เป็นการ คุกคามโดยการเฝ้าติดตามเป็นความผิดฐานใดฐานหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญาดังเช่น ในต่างประเทศ จึงทำให้กฎหมายไม่สามารถคุ้มครองผู้ถูกเฝ้าติดตามได้อย่างครอบคลุมเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เมื่อไม่มีการบัญญัติให้เป็นความผิดเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่รับคำร้องทุกข์เป็นคดี ตามตัวอย่างของขาวที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยกฎหมายจะคุ้มครองผู้เสียหายได้จะต้องปล่อยให้ สถานการณ์ผ่านเลยไปจนถึงขั้นเกิดเป็นความผิดทางอาญฐานที่กำหนดเป็นการเฉพาะ เสียก่อน ฉะนั้น จึงเห็นควรกำหนดนิยามความหมายของการคุกคาม โดยการเฝ้าติดตาม ในทางกฎหมายให้มีความชัดเจน ให้มีการบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้การคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม

เป็นความผิดฐานหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญาโดยถือว่าเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ให้เป็นบทบัญญัติในเชิงป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดก่อเหตุอาชญากรรมรุนแรงอย่างอื่นตามมา และให้มีการบัญญัติถึงเหตุที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเมื่อผู้ถูกกระทำเป็นเด็กหรือเยาวชน รวมถึงการกำหนดอัตราโทษใหม่ให้มีความเหมาะสมเพื่อจะใช้ยับยั้งผู้กระทำความผิดมิให้ก่อเหตุต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความหมาย รูปแบบ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม และศึกษาแนวคิดทฤษฎีของการคุ้มครองผู้ที่ถูกเฝ้าติดตาม
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้เกี่ยวกับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามในประเทศไทย
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามที่มีผลกระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัว

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ปัจจุบันพฤติกรรมที่เป็นการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามมีแนวโน้มที่จะเกิดมากขึ้น และทวีความรุนแรงขึ้น บุคคลใดบุคคลหนึ่งอาจตกเป็นเหยื่อจากการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้ถูกเฝ้าติดตามเกิดความเดือดร้อนรำคาญเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต และเกิดความหวาดกลัวว่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ไม่อาจจะใช้ชีวิตส่วนตัวได้อย่างปกติสุข และพฤติกรรมการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามนี้อาจเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดอาชญากรรมร้ายแรงในด้านต่าง ๆ ตามมาแต่ในประเทศไทยกลับไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาปรับใช้กับการกระทำดังกล่าว ถึงแม้ในบางกรณีการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิดฐานรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 แต่ก็เป็นเพียงความผิดหลุโทษ ทำให้บทลงโทษนั้น ไม่มีผลเป็นการข่มขู่ยับยั้งการกระทำดังกล่าวได้ ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาคำหนดคำนิยามความหมายของการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และควรกำหนดให้กรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามเป็นความผิดฐานหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา รวมถึงการกำหนดอัตราโทษให้มีความเหมาะสมเพื่อยับยั้งผู้กระทำความผิดมิให้ก่อเหตุอาชญากรรมอย่างอื่นต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงความหมาย รูปแบบ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของการคุ้มครองผู้ที่ถูกเฝ้าติดตาม รวมถึงกฎหมายต่างประเทศ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องในการใช้บังคับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามเพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดให้การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามเป็นความผิดและกำหนดโทษทางอาญาของประเทศไทยให้เหมาะสมเพื่อคุ้มครองผู้ที่ถูกคุกคามโดยการเฝ้าติดตามต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาของวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์จากหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ เอกสารการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ตำบทยกกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data) จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายในกรณีการกระทำที่เป็นการคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม เพื่อหาแนวทางในการบัญญัติให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอาญา และกำหนดโทษทางอาญาที่เหมาะสมต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความหมาย รูปแบบ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม และแนวคิดทฤษฎีของการคุ้มครองผู้ที่ถูกคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม
2. ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. ทราบถึงปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้เกี่ยวกับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามในประเทศไทย
4. ทราบแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับกรณีการคุกคามโดยการเฝ้าติดตามที่มีผลกระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัว

1.7 นิยามศัพท์

คุกคาม หมายถึง แสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจาให้หวาดกลัว ทำให้หวาดกลัว⁷

การเฝ้าติดตาม หมายถึง การเฝ้าติดตามผู้อื่นอย่างลับ ๆ การกระทำความผิดโดยการติดตามหรืออยู่ใกล้ผู้อื่น โดยส่วนใหญ่มักไม่ให้ผู้นั้นรู้ตัว โดยมีจุดประสงค์เพื่อรบกวนหรือคุกคามผู้นั้นหรือเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นต่อไป⁸

⁷ ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

⁸ Bryan A. Garner. (2004). *Black's Law Dictionary* (8th ed). St. Paul: Minn West. p. 1440.